

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Augustus' 3-dikán 1819.

Nagy Britannia.

A' Régens Princz ily beszédnek felolvasása által rekesztette-be Jul. 13-dikán a' Parlamentumnak ezen esztendőbéli üléseit: —“

„*Lordjaim és Uraim!* Fájdalommal szemlélem ismét kényszerített magamat, hogy az ő Felsége szomorú betegeskedéséről néktek jelentést tegyek.

„Be nem zárhatom ezen parlamentumi üléseket a' nélkül, hogy tudtokra ne adjam, melly nagyon megelégedve légyek azon buzgósággal és szorgalommal, mellyet ti a' megfontolás végett előtekbe terjesztetett tárgyakra fordítottatok. Az a' türelem és törekedés, mellyel a' pénzjárásnak állapotját az országban megvizsgáltatok, leghevesebb köszönetet kíván töllem, álhatatos bizodalommal remélnven, hogy azon eszközök, mellyek ezen vizsgálódásokkal megegyezőleg elővételtek, legjobb következeseket fognak szülni.

„*Alsó házbéli Uraim!* Köszönöm azon pénzhatározásaitokat, mellyeket a' Státusnak ezen esztendőbéli költségeire tettetek. Igazán sajnálom, hogy a' népnek terheit valamelly módon nevelni szükséges vala (itt azon 30 millió forintok, mellyekkel külömbkülömb taksafizetések feljebb emeltettek, 's meg azon 120 millió forintok, mellyeknek költsönvétele a' Parlamentum megengedte, értetnek); de egyszersmind legfontosabb hasznokat várok azon iparkodásokból, mellyek által

ti, midőn ily eszközökhöz nyultatok, a' Státusnak minden finantziai bajait egyszerre elhárítottatok, 's midőn azt meg gondolom, hogy azon eszközök, mellyeket ti nékem a' végre jóvállottatok, hogy az új terhek a' Státusnak minden polgárjait oly gyengén nyomják, a' mint tsak ily nagy iparkodás' kéntelen-volta mellett várni lehetett, nagyon örvendek.

„*Lordjaim és Uraim!* A' külső Hatalmasságoktól az ő Országunk eránt való barátságos indulatjokról, folytában legelkötelezőbb bizonyításokat veszek.

„Nagy bánkodással vettem eszembe azon próbatételeket, mellyek a' mi manufaktúrákkal bővölködő vidékeinken, több helyeken előfordultak, hol a' nyughatatlanok a' tsak néhány helyeken elhatalmasodott szükségét arra használják, hogy a' haza' intézetei és az Országlása eránt a' kedvetlenség' lelkét felelevenithessék. Semmi se' feketik oly nagyon az én szívemen, mint az ő Felsége' minden rendű alattvalójának boldogittatása: de ezt a' közönséges rendnek és tsendességnek fenntartatása nélkül elérni lehetetlen. Egész bizakodással lehettek tehát azeránt, hogy én állhatatosan eltökéllettem magamban, hogy ezen célnak elérésén minden törvényesen reám bizatott hatalomnak elővételével rajta leszek, 's azeránt sints kétségem, hogy Uraságtok a' Gróf-ságaikba, a' hol lakozások van, megérkezvén, 's az Előljárókkal egygyétértvén mindent el fognak követni azon mesterkedé-

schnek semmivétettetésekre, mellyeknek plánumaik ha végrehajthatatnának, azon rosszokat, mellyeknek meg-
 orvosoltására azok czélozni mondattanak, még rosszabbakká fognák tenni, 's a' melly plánumoknak elintézőjik a' reformálásnak (*) (a' régire való visszavivésnek) színe alatt, tulajdonképpen nem egyeben, mint szerentsés Constitulzióknak felfordításán iparkodnak."

(*) *Reformálás, Reformátor!*
 Ezen kifejezések most sokszori előfordulnak. Valyon nem sértik-e meg némelly Olvasóinkat, azért, hogy oly zürzavaros, 's a' jelenvaló rendnek ily veszedelmes, 's öldökléssel és minden féle elvetemléssel fenyegetődző emberekre 's társaságokra ruháztatik, mint, a' kik most Angliában a' mostani sok lármát 's nyughatatlankodást tsinálják. A' Német írók közt némelyek megtartják ezen kifejezést, azért, így szólnak ezek: „hogy a' lármázó Anglusok magok adják magoknak ezen nevezetét, nekünk pedig nintsen oly Német szónk, melly azon dolgot, voltaképpen kifejezné, mellyen Angliában most a' nyughatatlanok iparkodnak: „tehát meg kell tartanunk“ — más Német írók pedig, hogy a' Reformator szóval ne éljenek, így teszik azt ki: Jobbító, Megjobbító. De ez nagyon ellenkezni látszik a' dologgal. Az Újító hasonlóképpen. Ők magok nem mondják, hogy ők: jobbítók, vagy újítók volnának. Hát mit mondanak? azt mondják, hogy ők a' dolgokat a' régi, az eredeti állapotra akarják vissza tenni, t. i: Hogy a' Parlamentum tagjai ne hét, hanem minden esztendőben, választattassanak; hogy választó jussal minden férfi birjon a' ki ember-kort ért, és hogy képviselőt, mint Parlamentumi tagot, választani, a' népnek számosságától függjön, nem pedig valamelly városnak vagy helységnek nevével. Példának okáért, ha

régen valamelly nagy népű város azzal a' jussal birt, hogy képviselőt küldhesen a' Parlamentumba, már most, midőn úgy elpusztult, hogy sok rossz falunál kisebb, ne birjon ezen jussal: hanem, birjanak, mint régen, a' népesebb városok. Minthogy hát ők, mint magok mondják, tsak arra akarják a' dolgokat vissza vinni, mint régen volt, tehát *Reformátoroknak*, akarják nevezni magokat. — Hanem mi reájok bizván, hogy nevezzék magokat a' mint tetszik, reánk nézve tsak az a' kérdés marad - fenn, hogy mi, mikor rollok irunk, hogyan tegyük-ki az ő nevezetjeket? Ha nekünk, nem az ő nevezetjeket ki tenni, hanem nékiek nevet adni kellene, nem volna semmi bajunk; *Rontóknak* neveznők őket, azért, mert a' jelenlévőt el akarják rontani. Nevezhetnök talám *Régitőknek* is, minthogy a' régire akarják vissza tenni a' dolgot. — A' M. Kurir, hogy magán segithessen, meghivja itt azon tisztelt olvasóját, a' ki őtet arról megintette vala, hogy ne éljen az *Universitás* nevezet helyett ezzel, *Egyetem*, mert e' rüt szó — hogy írja-meg most a' M. Kurirnak azt: Hogy azon Anglusoknak, kik a' Parlamentum' reformáltatását a' mostani lármás gyűlésekben kívánják, 's ezért magokat Reformatoroknak nevezik, mitsoda legjobb nevezetet lehetne adni?)

Mostanság a' Birminghami Rontók tettek legnagyobb és az Országlószék' nyilvánosságos boszszantására legeltökélettebb lépést, a' midőn ezek azzal kezdeték-el a' Parlamentum' reformálását, hogy Wolseley nevű barátjokat, mint, a' Birminghami nép' képviselőjét egy esztendőre a' Parlamentum' tagjává nevezték. Mint képviselőnek, annak módja szerint való utasításokat irtak elejébe, 's meghagyták néki, hogy a' Parlamentumnak a' jövőndőbéli ülésekre lejendő öszszegyűlésekor, a' képviselők' gyűlésébe

megjelenjen, 's ott ülést foglaljon. Ez egy legeltökéltebb lépés a' fennálló rendnek felfordítására. A' Birminghami lakosok azon fundálják a' magok jussokat, hogy az ő' számjok 86,000-re telik, 's még sem küldhetnek képviselőt a' Parlamentumba, más apróság helység pedig, a' milyen név szerént *Old-Sarum*, a' hol csak öt jószágos polgárok találtatnak, most is úgy él azzal a' jussal, hogy a' Parlamentumba egy képviselőt küldjön, mint régen élt, mikor a' legnépesebb városok közzé tartozott.

Ezen választásra 50,000-ren gyülekeztek össze a' Birminghami polgárok a' szabad ég alatt. Hanem nagyon rosszak *Wolseleyre* nézve az ő' képviselői Rínezései. A' Londoni Ministeri hangon író Kurir, mihelyest fülébe ment ezen választásnak híre, tüstént hevesen kikelt ellene, így szollván: Be ne merjen ezen úgy nevezett Képviseelő a' Parlamentum' küszöbén lépni; vagy ha belépik, előre megtudhatja, hogy onnét egyenes úton fog menni a' fogházba. De más rossz kinézése is van neki. Nem régen említettük, hogy melly heves beszédet intézett ő' a' népgyűléshez, melyben egyebek között a' Bástillák' lerontásával is mérszlett fenyegetődni, 's hogy ugyan ezen beszédjében egyéb elvetemedett mérészségeknék is kellett találtatni, metetszik abból, hogy azolta, a' Belső Minister *Lord Sidmouth'* meghívására a' *Chesteri* Grófság' Lordhadnagya, az ezen Grófságot veszedelemmel fenyegető sok népgyűlések eránt nagyon szemeskedni kezdett, 's ehezkeppest *Sir Wolseley Károlyt* Esküdtekből álló törvényszék' elejébe czitáltatta, 's őtet az ez által kimondatott ítéletnek ereje szerént fogságra tétette, ámbár a' Bíró meg akarta neki engedni, hogy 500 font Sterling *kautzió*nak letétele mellett szabadon maradhat, *Wolseley* ezen engedelemmel élni, vagy azért,

hogy 500 font Sterlingje nem volt, vagy pedig, hogy így tselekedni jobbnak találta, nem akart. Így bajosan fog bemenni a' nyughatatlan népnek ezen mézes nyelvű Orátora a' Parlamentumba. — Mondják, hogy az ő' régi tehetős állapota megtsökkent volna. — Ezt egy igen vad tekintetű, sappedit, magas sovány embernek írják lenni.

A' tudósítások, mellyek ezen Parlamentum reformálójiról nevezetesen az északi tartományokból érkeznek, naponként nyughatatlanitóbbak kezdenek lenni, sőt magában Londonban is néműnémű félelmeskedéssel várják a' *Smithfieldi* gyűlés' elkövetkezését, mint ezt az Országlöszéknek előre megtett vigyázási rendelkezéseiből észre lehetett venni. Magok a' polgárok is meghivattattak, hogy ezen napon a' politziai hatonakkal egygyütt szolgálatot tegyenek.

Néhány napoktól fogva Londonnak minden nevezetesebb utszáin és piatzain oly értelmű czédulák valának kiraggattatva: Hogy a' Parlamentum' reformáltatásán iparkodó társaságnak Biztossága által Julius 21-dikére összehivattatott gyűlésben *Hunt* fog előlülösködni; 's hogy mint a' mostanság tartatott külömbkülömb összegyülekezésekkel volt, úgy ezzel is a' Parlamentum' gyökeres reformáltatására leszen a' célzás. *Hunt* közönséges köszönetet intézett a' társasághoz azért, hogy őtet úgy megtisztelte, hogy az ezen gyűlésben lejendő előlülösködest reá bizta. Megköszönő irásában a' többek közt ezen szavak is előfordulnak: —

„Hozzám intézett leveleteket azon irásnak mássával egygyütt, melly általti *Wolseley Károlyt* 's a' szabadság' több megesmert barátjait meghivattok, hogy azon népgyűlésen, melly a' fő városban a' *Smithfielden* Julius' 21-dikén a' végre tartatni fog, hogy az

enie' fontos szélra, a' Parlamentum' reformáltatására vezérlő legjobb eszközök meghatározatassanak, 's az Országban más helyeken is e' végre tartató derék közönséges özsze gyülekezésekkel kezét lehesen fogni, vettem. Örvendezve szemlélem azt, hogy a' nép ily úton indult-el céljának elérésére, mert ily módon emez embereknek alkalmatosságot szolgáltat arra, hogy magokat a' népnek megmutathassák, 's gondolkodásoknak egyenességét ő előtte kinyilatkoztathassák. Más felől a' népnek is módot szolgáltatnak az ilyen közönséges egygyüttvaló megjelenések arra, hogy megismerhesse azokat az embereket, kikre a' megpróbáltatás' napjain, mellyeknek már most, minden gyaníthatás szerint, nem lehet messze lenniük, magát rájuk bizhassa. A' Kurir, a' Times, 's mind azok az egyéb apró szívű emberek, a' kik ezen két Újságoknak megvásárlott írásaikra halgatnak, el kezdtek azon nagy tsendesség miatt nyughatatlankodni, mellyel az Ország' északi részein ezen özsze gyülekezések tartatnak. Ezen két újságoknak 's pártfogóiknak és követőiknek plánumaik szerint ezen népgyületeken, lármáknak, nyughatatlanságoknak, rendetlenségeknek kell történni, 's vérnek kell kiontatni, azért, hogy azok, kiknek intézeteik szerint ezen újságok irattatnak, fogást találhassanak, különös Biztosságoknak kirendelésére, tömlöczötetésre, 's akasztatásokra. Hanem én álhatalatosan meggyőződve vagyok affelől, hogy a' népnek jó gondolkodása, mérséklettsége, 's igaz lelküisége, ezen vérszomjúzó embereknek várokozásokat meg fogja tsalni, és az oly közönséges özsze gyülekezések által, mellyek békességesen de egyszersmind eltökéllett álhatalossággal kormányoztatni fognak, az egész nemzetnek indulatja elegendőképpen elkészíttethetik arra, hogy a' Parlamentum alsó házának reformáltatását

tárgyazó kívánságaink sietséggel betöltetessenek, 's ekképpen a' nép affelől, hogy a' választás' dolgában közönséges voksolási jussal fog birni, és hogy a' Parlamentum minden esztendőben újra fog választatni, bizonyossá tétettetik."

Azon aszszonyokról, kik felől az irattott vala, hogy a' Blackbüri népgyületesen szabadsági veres sipkát vittek-fel az Orálószékbe, most azt írják, hogy ezen sipkát erővel felnyomták az Elölülőnek fejére.

Julius' 15-dikén nagyon fényes bált adott a' Régens Princz a' Királyi familiának 's a' fő Uraságoknak. York, Kent, Sussex K. Princzek 's Koburg Leopold Princz, Feldmarschalli formaruhában, az egyéb férjfi Uraságok Udv. öltözetben, az aszszonyságok pedig külömb régi időszekaszokat képzeltető ruházatokkal jelentek-meg. A' Yorki Hertzegné Navarrai Királynénak, a' Kenti Hertzegné Orleáni Szüznek volt öltözködve, vagy más szókkal, ezeket képzellették ruházatjuk által. Néhány egyéb fő aszszonyok, mint Ruttland 's Richmond Hertzegnék 's mások, hasonlóképpen régi Frantzia öltözetekben jelentek-meg.

P r u s z s z i a.

A' Magdeburgi újság szerint a' Schwalbachban Löning által elkövetett rút próbatétel határozta a' Prusziai Országlószéket arra, hogy a' maga tartományaibau a' már tudva lévő véletlen vizsgálódásokat 's fogdosztatásokat tette. Mondják, hogy nem tsak Professor Jahnnál, hanem azután más gyanus személlyeknél is találtak számos hegyes töröket. Nem régen valami revolúziós énekek nyomtatattak volt ki titkon: *Dreyfsig oder drey und dreyfsig, gleichviel!* 's most egygyik elfogattatott személynél felekből is feles nyomtatványokat találtak-meg.

A' Bonni történetekről ilyen bővebb környulállásokat olvasunk a' közönséges levelekben, Jul. 16-dikáról: — „A' Berlinből Bonnba küldetett Biztosok, kik egész útjokat *sub incognito*, idegen felvett nevezetek alatt, 's polgári ruházatban tettek, és a' kik mind Pruszsziának belsőbb tartományairól való emberek, már ezelőtt néhány napokkal megérkeztek vala ide, 's itt is *sub incognito* tartózkodtak, azt várván, hogy az Uláhnusok, kik mustrára Coblenczbe mentek vala, visszaérkezzenek. Jul. 15-dikén reggeli 6 órákor történt, hogy az *Arndt* és a' két *Welker* testvéreknek házaik politziai katonák által körül vétettetvén, a' politziai Biztosok és egy tiszt a' Professor Urakhoz bementek, 's nékiek a' politziai Ministerium' parantsolatját elejikke tették, melynek e' volt foglalatja: „Mint, „hogy *Arndt*, és *Welker* testvér Professorokra nagyon sürgető gyanakodás van, „azeránt, hogy veszedelmes politikai messterkedéseknek és titkos egygyesületeknek „részesek volnának: erre nézve minden „papirosaik az e' végre különösen kineveztetett Biztosság által vétettessenek, „el, és csak a' részes Professoroknak jelenlétekben szorosán vizsgáltsanak meg, „és, ha bennük valami affélére való politikai célzás találtatni fog, a' mi Német Országának Egységét 's Constitútzióját, továbbá a' titkos egygyesületeket, „és Burschságot illetné, küldjék Berlinbe.“ — A' Biztosok ezen parantsolatnak végrehajtásával néhány órát töltöttek-el. A' nevezett Professoroknak szállásain mindent össze kerestek, 's a' papirosokat bepetséltet zsákokban az Universitas' Rektorához vitették, kinek magának is meg volt parantsolva, hogy ha a' szükség kívánni találja, a' Biztosoknak mindenben segítségül legyenek.

A' Bonni tudósítások szerint, ezen Berlinből oda küldetett rendkívül való

Biztosságnak erőszakos tselekedetei ellen nem csak ezen három Professorok, hanem az egész Academicus Senatus protestáltak 's protestálásokat sebes postán Berlinbe az Igasság' Ministeriumához küldötték, addig is pedig a' további erőszakoskodásoknak elfordittatása végett a' Státus' Prokurátorához folyamodtak.

Jahn, a' Turnirozó Professor, elfogattatása 's első kikérdeztetése után a' Spandaui várba zárattatott.

Salamon nevű Erfurti Turnirozónak irásait is elvették Jul. 16-dikára virradó éjjel.

A' Bonni legújabb levelek szerint az ott elfogattatott három Professorok, már elbótsáttattak, de betsületjekre meg kellett ígérniük, hogy, ha az ellenek való vádoltatás' dolgában meg találnak szollittatni, azonnal elő fognak állani.

Azt a' Berlini könyvárost, kinek írásai elpetséttettek, *Reimernek* nevezik az újabb tudósítások. Ő most Helvétziában útozik.

* * *

Egy Wiesbadeni újabb levélben, minekutánna előbb megemlítettett volna, hogy Löning magát eleintén kopálás által akarta megölni, azután így beszéltetik elő az ő valósággal megtörtént halála: — Löning, a' reá való nagy vigyázás mellett addig sunnyogott, míg végre Jul. 17-dikén estve módot talált arra, hogy egy darab üveget lábával kisebb darabokra törvén, 's egygyet felvévén, azzal egygyik verő erét megnyissa. Hogy a' vérnek folyása azonban el ne árulja, kezét az ágyba a' takaró alá dugta: de nem soká a' vér innét is a' szoba' pádimentomára lefolyni kezdvén, megijedett, hogy észre találják venni, 's a' vérit megállítván, halálát meggátolják, tehát, mint gyanítják, ekkor határozta magát arra, hogy néhány üveg darabots-

kákat lenyeljen. A' strázsa azonközben a' szobába belépvén, látja a' sok elfolyt vért, lármát üt, segítségért kiált, de már késő volt, mert már akkor Lönning legnagyobb kinokat szenvedvén, semmi segedelemnek nem lett sikere, és ő a' napnak feljötele előtt (18-ikban) már kámult vala a' világból.

B r a s i l i a.

A' Rio-Janeiróból érkezett legújabb tudósítások szerint a' tsetsemő Princzszony' megkereszteltetése, kinek szerentsés születetéséről már más ízben emlékeztünk, Május' 3-dikán ment véghez. Király és Királyné ő Felségek tették a' Keresztatya és Anya foglalatosságait. A' Princzaszszonyka' nevei, mellyeket a' szent kereszttségben vett, ezek: Maria-da-Gloria-Joanna-Carlota-Leopoldina-Isidora-da-Cruz-Francisca-Xavier de Paula-Michaela-Gabriela-Raphaela-Louisa-Gonzaga. Titulust ilyent kapott: *Princessin da Beira*. A' Királyi Princzek és Princzaszszonyok mind jelen voltak a' keresztégi szent pompán, még a' tsetsemő' anyja Leopoldina Koronaörökös Hercegné is. Mindenek fényes pompával mentek véghez. Az egész város nagyon örvendezett.

O l a s z O r s z á g.

Austriai Császár és Császárné ő Felségek minden hozzájuk tartozókkal egyetemben, Florencziából Julius' 12-dikén Pisába vettek útjokat, a' hova a' Luccai Hertzege is (a' volt Heruriai Királyné) minden gyermekeivel megérkezett vala. Innét 14-dikben Li-

vornóba vették útjokat a' Felséges utasok, 's valamint ott úgy itt is világoztatásokkal és innepi örvendezésekkel fogadtattak. Császárné ő Felsége Jul. 16-dikán, Császár ő Felsége pedig és a' Nagy Herceg, 17-dikén ismét vissza tértek Florentziába.

E l o g y e s D o l g o k.

Hogy Professor Jahnt Berlinből Spandauba vitték, az adott reá okott, a' mit már még egyszer említettünk, hogy egy lármázó csoport az Ulánusok' strázsházára Jul. 16-dikán éjjelnek idején reámenvén, az ott lévő foglyokat ki akarta szabadítani. Már most meghatározva írják, hogy ezen csoport, turnirozókból és egyéb tanulókból állott, a' kik ezen próbatétel által a' magok Professorjoknak kiszabadítására céloztak, de céljoknak elérése helyett, közülök fogattattak el néhányak.

B é t s.

Császár és Császárné ő Felségek Károlina Cs. Fő Hertzegaszszonnyal egyetemben, Olaszországba tett útozássokból tegnap délelőtt a' Schönbrunni kastélyba egészségesen és szerentsésen megérkezének.

Ezen Augustusnak 2-dikán kilentzedik sorsvonása történt a' Státus régibb intereses Obligatziójinak, 's az 56-dik Series jött-ki, melybe a' 46,544 szám-tól fogva 47,554-gyig való, 5 perCentes Obligatziók vannak befoglaltatva; 1,001,146 forint summát tesznek, 's az interessek, az alászállított mérséklés szerint, 25,018 forintot 39 krajtzárt tesz'.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Jul. 30-dikán 247⁵/₈ — 31-dikén 247³/₄ — Aug. 2-dikán 247¹/₂ — forintot.

I g a z í t á s. — A' IX-dik számú Kurirban a' 71-dik levéllapon ezen szám mellé 8000, szóval is oda van téve az ezer; az utolsót ki kell hagyni — ugyan azon levél lapon a' második hasábon felülről lefelé számlálván az ötödik sorban ezen szó előtt gyűlölséget, kimaradott ez: *tyrannissági*.

Horváth Antal, Deák Antal, Sélley Elek Fő Szolgabíró Urak, a' Szántói, Kapornaki, és Muraközi Járásokból, eddig is ditséretesen viselt hivataljokban köz felkiáltás által megtartattak. A' többi Fő Biró Urakra nézve a' voksolás elő vétett, és a' szavak többsége szerént választattak: az Egerszegi Járásban Ts. Nagy Antal; Tapolczaiban Sárý László, Lövőiben Bertalan Pál Urak. — Vice Fiskálisokká lettek Fábían István, és Tőreki L. Urak. — Szolgabírák újak lettek: a' Szántói Járásban Oroszvárý András Ur; Egerszegiben Dvornikovits Mihály Ur; a' Lövőiben Domján Imre Ur; Tapolczaiban Barcza Imre, és Dóczy Ferencz Urak; — megmaradtak pedig: a' Szántóiban Forintos György; Kapornakiban Deli Boldizsár, és Léránd Pál; Egerszegiben Skublits Alojs, Lövőiben Simon Gábor; Muraköziben Gabelits Ferencz, és Osterhuber Pál Urak.

Esküdtek Járásonként ezek: Tapolczaiban Járásban Körmendy István, Rozma Pál, Lázár György, — Kapornakiban Hárý György, Piringer István, Főlnagy Gábor; Egerszegiben Stefanits Ignác, Czigány József, Sényi Mihály; Lövőiben Molnár József, Király József Augusztits Leopold; Muraköziben Baricz József, Horváth József, Glavina József Urak. —

A' Notáriusi hivatalban mindnyáját meghagyta ő Exc.ja, megtóldván Hertelendi Ferentz Úrral, úgy az Ügyészeket Jóbb Márton Úrral. — A' Tárház Tisztjei megmaradtak, tsak a' Muraközi Járásban lett új Kherer József Úr, és Gáll Gáspár Exactor Úr mellé Lénárd Lajos Úr rendeltetett segédül.

E r d é l y.

Kolosvárról, Julius' 25-dikán.

Melly irtóztató véletlen hirtelenséggel lettek nagy számmal az Enyedi felebarátaink közül szerentsétlenné, a' múlt hónap' 18-dikán azon környéken lesza-

kadt iszonyú víz-özön által, már a' Magyar Kurír is közre botsátotta leveleiben.

Az alatt Alsó Fejér Vármegyei Mlgos Fő Ispány Gróf Betlen Imre Ur ő Exc.ja köz tekintetre botsátván az eránt érzékeny rendjeit, Mlgos P. Horváth Dániel Urhoz ide Kolosvárra; a' ki már, addig is, más érzékeny nagy lelkiékekkel egyformán érzettek ezen szomorú hírnék hallására fellobbanni azon tüzet, mellyel felebarátja, embertársa szomorú esetén könnyörülni szokott; sietve azoknak enyhülésekre törekedett.

E' végre tisztelt M. Horváth Dániel Úr, nem késett illy tárgyban sietni, szokott buzgósága által, egy collectiot megindítván, érzékeny kifejezéssel minden rangon lévőkhez: tsak hamar elérte ezen díszes célját: abból begyült 900 forint.

Ezen intézetével sem nyugodott meg a' Kegyes Ur, hanem maga mellé vevén szelid Hitvesét Mlgos Gróf Lázár Évát, és más jó Nemes' érzésü buzgó hazafiakat, u. m. Lészai Lajos, Herter Ádám, Deáki Sámuel és Deáki János Urakat, azon víg játékot: *Az Anglus Portékák*, egy oly rövid hozzá készülő idő alatt, a' végén a' játéknak pedig némely igen díszes Tableouknak ugyan azon Theatromon való előadásával, melyben számos különb korúak, a' szép nemből is előállásokkal részt vettek, tsak a' buzgóságtól lelkesítve, olly köz megelegedésre előadták, mellyel, a' leggyakorlottabb Játékosok is ditselkedhetnének.

Az ebből bejött 204 forintot, hozzá tévén a' fenn írt 900 forintokhoz 1104 forintok tüstént Nagy Enyedre már is elküldettek.

Az ilyen nyomorúttakon való segítség annyival betsesebb, a' mennyivel az nyomba megy a' szorúttakhoz: nem tsak enyhít, vigasztal előre már; hanem szép példát mutat jókor más érzékeny szíveknek.